

N4) Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΨΗ ΤΩΝ ΚΕΡΜΑΤΩΝ ΕΥΡΩ

Κάθε κράτος της ζώνης του ευρώ οργάνωσε τη δική του διαδικασία επιλογής της εθνικής όψης:

1) ΑΥΣΤΡΙΑ

Αποφασίσθηκε η παραγωγή μιας πλήρους σειράς διαφορετικών κερμάτων με θέματα "άνθη, αρχιτεκτονική και ιστορικές προσωπικότητες". Η επιλογή έγινε την 14/11/97 από μια επιτροπή 13 προσώπων μετά από διενέργεια δημοσκόπησης. Νικητής υπήρξε ο Γιόζεφ Κάιζερ. Οι Αυστριακές όψεις έχουν μια ιδιαιτερότητα: περιλαμβάνουν μνεία της ονομαστικής αξίας του κέρματος. Αναλυτικά:

image Το κέρμα των 2 ευρώ παρουσιάζει ένα πορτραίτο της αγωνίστριας της ειρήνης Μπέρτα φον Σούππνερ υπενθυμίζοντας τις προσπάθειες της Αυστρίας στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών για την υπόθεση της ειρήνης. Η Σούππνερ απεικονίζεται επίσης στα εθνικά τραπεζογραμμάτια της Αυστρίας.

image Το κέρμα του 1 ευρώ δείχνει το πορτραίτο του Βόλφγκανγκ Αμαντέους Μότσαρτ με στόχο να προβάλλει την Αυστρία σαν τη χώρα της μουσικής. Ο Μότσαρτ εμφανίζεται επίσης στα εθνικά τραπεζογραμμάτια της Αυστρίας.

image Το κτίριο των ανθωνωτικών της Βιέννης, που απεικονίζεται στο κέρμα των 50 σεντς, εμφανίζει τη γέννηση στην Αυστρία της νέας τέχνης, σύμβολο της αυγής μιας νέας εποχής, μεταφορική γέφυρα που οδηγεί σε μια καινούργια νομισματική ισχύ.

image Το ανάκτορο του Μπελβεντέρε, που εμφανίζεται στο κέρμα των 20 σεντς, είναι ένα από τα ωραιότερα αυστριακά ανάκτορα στυλ μπαρόκ. Το όνομά του είναι συνώνυμο της ελευθερίας: Εκεί υπεγράφη το 1955 η Συνθήκη που αποκαθιστούσε την ανεξαρτησία της Αυστρίας.

image Το κέρμα των 10 σεντς παρουσιάζει την καθεδρική του Αγίου Στεφάνου, κόσμημα της Βιεννέζικης γοθτικής τέχνης και ένα από τα πιο δημοφιλή αξιοθέατα της Αυστρίας.

image Το ηράνθεμο των Άλπεων απεικονίζεται στο κέρμα των 5 σεντς. Η σειρά των ανθέων υπενθυμίζει το χρέος της προστασίας του περιβάλλοντος και το ρόλο της Αυστρίας στην ανάπτυξη μιας πολιτικής της ΕΕ για το περιβάλλον.

image Το κέρμα των 2 σεντς παρουσιάζει το άνθος "λεοντοπόδιον το άλπειον" που είναι πολύ δημοφιλές στους περιπατητές.

image Το κέρμα του ενός σεντς απεικονίζει το άνθος της γεντιανής.

2) ΒΕΛΓΙΟ

Στο Βέλγιο αποφασίσθηκε να χρησιμοποιηθεί μια πανομοιότυπη όψη για όλες τις αξίες ώστε να τονισθεί η συνέχεια με το βελγικό κέρμα. Το σχέδιο επελέγη από μια επιτροπή ανωτάτων δημοσίων υπαλλήλων, εμπειρογνομώνων στη φιλοτέχνηση κερμάτων και καλλιτεχνών.

image Η ενιαία βελγική όψη παρουσιάζει το βασιλιά Αλβέρτο το Δεύτερο. Το έτος και το μονόγραμμα του βασιλιά (ένα Α με μια στεφάνη) εμφανίζονται περιστοιχιζόμενα από τα αστέρια της ΕΕ. Δημιουργός του σχεδίου είναι ο Γιαν Αλφόνς Κόϊστερμανς, διευθυντής της δημοτικής ακαδημίας καλών τεχνών της Τυρνού.

3) ΓΑΛΛΙΑ

Στη Γαλλία 97 υποψήφιοι υπέβαλλαν 1240 σχέδια τα οποία έγιναν αντικείμενο δημοσκόπησης. Μια επιτροπή, που

αποτελείτο από ειδικούς στη φιλοτέχνηση κερμάτων, καλλιτέχνες, βουλευτές, εκπροσώπους επαγγελματικών φορέων, την Κριστιάν Σκριβενέρ πρώην Επίτροπο της ΕΕ, την ηθοποιό Ιρέν Γιακόμπ και με πρόεδρο τον Υπουργό Οικονομικών επέλεξε τον Απρίλιο του 1997 τρία σχέδια.

Ένα δέντρο, που σχεδιάστηκε από τον Ζοακίμ Ζιμενέ, απεικονίζεται στα κέρματα των 1 και 2 ευρώ.

image Συμβολίζει τη ζωή, την αιωνιότητα και την ανάπτυξη. Ευρίσκεται σε ένα εξάγωνο και περιβάλλεται από το σύνθημα της γαλλικής επανάστασης "ελευθερία, ισότητα, αδελφότητα".

Το θέμα της γυναίκας - σπορέα είναι προσφιλές στη νομισματική ιστορία του φράγκου. Σχεδιασθέν από το Λοράν Ζοριό η σύγχρονη γραφική τέχνη παρουσιάζει τη Γαλλία που παραμένει η ίδια ενσωματωμένη στην Ευρώπη. Απεικονίζεται στα κέρματα των 10, 20 και 50 σεντς.

image

Ο χαρακτήρας Φαμπιέν Κουρτιάντ σχεδίασε μια νέα Μαριάν που ενσαρκώνει τη θέληση για μια στέρεα και διαρκή Ευρώπη. Απεικονίζεται στα κέρματα των 1, 2 και 5 σεντς.

image

4) ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στη Γερμανία η επιλογή έγινε από μια επιτροπή από ανώτατους δημοσίου υπαλλήλους και ειδικούς εμπειρογνώμονες. Τρία διαφορετικά σχέδια έγιναν δεκτά.

Ο αετός είναι το παραδοσιακό σύμβολο κυριαρχίας της Γερμανίας. Η Επιτροπή εκτίμησε την αξία του γραμμικού σχεδίου που ταιριάζει απόλυτα στο μέσο των αστεριών της ΕΕ. Έργο του Άιντζ Σνεσάνα Ρουσέβα - Όγιερ, ο αετός απεικονίζεται στα κέρματα του 1 και 2 ευρώ.

image

Η πύλη του Βραδεμβούργου είναι το σύμβολο της διαίρεσης της Γερμανίας και κατόπιν της επανένωσής της. Η εικόνα δίνει έμφαση στο άνοιγμα της πύλης και τονίζει την ενοποίηση της Γερμανίας και της Ευρώπης. Έργο του Ράιναρτ Άϊνστορφ εμφανίζεται στα κέρματα των 10, 20 και 50 σεντς.

image

Τα κλαδιά της βελανιδιάς θυμίζουν τα γερμανικά πφένιχ χωρίς όμως να τα αντιγράφουν. Το σχέδιο είναι του Ρολφ Λεντερμπόγκεν και απεικονίζεται στα 1, 2 και 5 σεντς.

image

5) ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Η ιρλανδική κυβέρνηση επέλεξε μια ενιαία εθνική όψη και για τις οκτώ κερματικές αξίες.

Η κελτική άρπα, παραδοσιακό σύμβολο της Ιρλανδίας, είναι έργο του Ζάρλατ Χάγιε. Τα κέρματα υπενθυμίζουν το χρόνο και τη λέξη Ιρλανδία στην κελτική γλώσσα (Είρε)

image

6) ΙΣΠΑΝΙΑ

Ο πρωθυπουργός Χοσέ Μαρία Αθνάρ παρουσίασε την 2.3.98 μια σειρά κερμάτων με τρεις διαφορετικές όψεις.

Το ομοίωμα του βασιλιά Χουάν Κάρλος του πρώτου αναπαράγεται στα κέρματα του 1 και 2 ευρώ.

image

Η προσωπογραφία του Μιγκιέλ Θερβάντες, πατέρα της ισπανικής φιλολογίας, απεικονίζεται στα κέρματα των 10, 20, και 50 σεντς τονίζοντας την οικουμενικότητα του έργου του.

image

Η καθεδρική του Αγίου Ιακώβου της Κομποστέλλης είναι ένα κόσμημα της ισπανορωμαϊκής τέχνης και ένας από τους δημοφιλείς τόπους προσκυνήματος στον κόσμο. Τα κέρματα των 1, 2 και 5 σεντς αναπαράγουν τη μνημειώδη πρόσοψη του έργου, που αποτελεί ένα λαμπρό παράδειγμα του ισπανικού μπαρόκ του οποίου η κατασκευή άρχισε το 1667 από τον Χοσέ Ντε Τόρο και τον Ντομίνγκο Ντε Αντράδε.

image

7) ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία η προεπιλογή έγινε από μια τεχνική και καλλιτεχνική επιτροπή με βάση συζητήσεις που στηρίχθηκαν και σε δημοσκοπήσεις. Η τελική επιλογή αποφασίσθηκε το Φεβρουάριο του 1998 από τους τηλεθεατές της RAI UNO. Η Ιταλία υιοθετεί μια όψη διαφορετική για κάθε κέρμα και επιλέγει σχέδια από τα αριστουργήματα της καλλιτεχνικής της παράδοσης.

image Το κέρμα των 2 ευρώ αναπαράγει μια προσωπογραφία που σχεδιάστηκε από τον Ραφαέλ του Ντάντε Αλιγκέρι και ευρίσκεται στην πτέρυγα του Πάπα Ιουλίου του Δευτέρου του Μουσείου του Βατικανού. Η προσωπογραφία αποτελεί μέρος μιας σειράς εικόνων που προορίζονται, σύμφωνα με τον Ραφαέλ, να απεικονίσουν το θρίαμβο της αρετής, της καλοσύνης και της ομορφιάς.

image Το κέρμα του 1 ευρώ αναπαράγει το περίφημο σχέδιο του Λεονάρντο Ντα Βίντσι, που ευρίσκεται στη στοά της Ακαδημίας στη Βενετία, για τις αναλογίες του ανθρωπίνου σώματος. Συμβολίζει την ιταλική αναγέννηση και "τη θέληση της αρμονίας μεταξύ του ανθρώπου και του σύμπαντος".

image Στο κέρμα των 50 σεντς εμφανίζεται το άγαλμα του Αυτοκράτορα Μάρκου Αυρηλίου πάνω σε άλογο που μεταφέρθηκε το 1538 από το Λατερανό στο Καπιτώλιο. Σήμερα, ευρίσκεται στο μέσο της ανακαινισθείσας από τον Μιχαήλ - Άγγελο πλατείας μετά από αίτημα του Πάπα Παύλου του Τρίτου.

image Το κέρμα των 20 σεντς αναπαράγει ένα άγαλμα του Ουμπέρτο Μποτσιόνι, αρχηγού της ιταλικής φουτουριστικής σχολής. Αυτό το έργο, που έγινε το 1913, τιτλοφορείται "ενιαίες μορφές της συνέχειας στο διάστημα" και ευρίσκεται σήμερα στη στοά μοντέρνας τέχνης του Μιλάνου.

image Ένα από τα παγκόσμια αριστουργήματα "η γέννηση της Αφροδίτης" του Σάντρο Μποντιτσέλι εκτίθεται στη στοά των λειτουργιών στη Φλωρεντία. Αυτό το κέρμα των 10 σεντς υπενθυμίζει μια από τις μεγαλύτερες επιτυχίες της ιταλικής καλλιτεχνικής κουλτούρας.

image Το κέρμα των 5 σεντς αναπαράγει το Φλάβιο Αμφιθέατρο, που άρχισε να κτίζεται από τον Αυτοκράτορα Βεσπασιανό το 75 μ.Χ. και εγκαινιάστηκε το 80 μ.Χ. από τον αυτοκράτορα Τίτο. Μετονομάστηκε σε Κολοσσαίο το Μεσαίωνα εξ αιτίας των τεράστιων διαστάσεων του. Εκφράζει την πιο θεαματική μαρτυρία της ρωμαϊκής αρχιτεκτονικής.

image Το κέρμα των 2 σεντς αναπαράγει τον πύργο Αντονελλιάνο που σχεδιάστηκε το 1863 από τον Αλεσάντρο Αντονέλλι. Σήμερα σύμβολο της πόλης του Τουρίνου, ο πύργος θεωρείται σαν ένα από τα αριστουργήματα της ιταλικής αρχιτεκτονικής του 19ου αιώνα.

image Ο πύργος του Μόντε απεικονίζεται στο κέρμα του 1 σεντς. Κτισμένος το 1240 για να χρησιμοποιηθεί σαν κατοικία του Αυτοκράτορα Φρειδερίκου του Δευτέρου, ευρίσκεται πλησίον της Άνδριας, στην Απουλία και είναι ένα από τα πιο γοητευτικά μνημεία της Ιταλίας.

8) ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Στις Κάτω Χώρες η σειρά των κερμάτων περιλαμβάνει δύο τύπους όψεων με τη βασίλισσα Βεατρίκη. Τα δώδεκα αστέρια της ΕΕ δεν παρουσιάζονται περιμετρικά αλλά μόνο στη μια πλευρά.

image Το μοντέλο αυτό αναπαράγεται στα κέρματα του 1 και 2 ευρώ. Η βασίλισσα εμφανίζεται εκ του πλαισίου (profil) με τη μνεία "Βεατρίκη, Βασίλισσα των Κάτω Χωρών".

image Το μοντέλο αυτό αναπαράγεται στα κέρματα των 1, 2, 5, 10, 20 και 50 σεντς.

9) ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Το άρθρο 39 του Συντάγματος παρέχει στο Μεγάλο Δούκα το δικαίωμα της κοπής κερμάτων. Σύμφωνα με το ανακοινωθέν "ο Μεγάλος Δούκας του Λουξεμβούργου αποφάσισε όπως η εθνική όψη των κερμάτων ευρώ φέρει το ομοίωμα του διαδόχου Ερρίκου"ο οποίος έγινε ήδη μεγάλος Δούκας την 7/10/2000 μετά την παραίτηση του πατρός του Ζαν. Τα κέρματα αναγράφουν επίσης το έτος και τη λέξη Λουξεμβούργο στη Λουξεμβουργιανή γλώσσα (Letzebuerg).

image

Τα σχέδια ανήκουν στην Υβέτ Γκαστόερ - Κλαιρ τη μόνη υποψήφια του Μεγάλου Δουκάτου που έλαβε μέρος και στον ευρωπαϊκό διαγωνισμό.

10) ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Τρεις διαφορετικές όψεις επελέγησαν μετά από ένα διαγωνισμό γραφικής. Τα κέρματα σχεδιάστηκαν από τον Βιτόρ Μανουέλ Φερνάντες Ντος Σάντος. Εμπνεύσθηκε από σύμβολα της πορτογαλικής ιστορίας που αναπαράγουν τις τρεις σφραγίδες του πρώτου βασιλιά Ντον Αλφόνσο Ενρίκες.

image Στα κέρματα του 1 και 2 ευρώ, τα φρούρια και τα όπλα της χώρας εμφανίζονται στο μέσο των αστεριών της ΕΕ συμβολίζοντας το διάλογο, την αλλαγή των αξιών και τη δυναμική της ευρωπαϊκής οικοδόμησης. Στο κέντρο του κέρματος παρουσιάζεται η βασιλική σφραγίδα του 1144.

image Η σφραγίδα που εμφανίζεται στα κέρματα των 10, 20 και 50 σεντς ανατρέχει στο 1142.

image Το κέντρο των κερμάτων των 1, 2 και 5 σεντς περιέχει την πρώτη βασιλική σφραγίδα του 1134 με τη λέξη Πορτογαλία.

11) ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Τρία σχέδια επελέγησαν το Δεκέμβριο του 1997 που είναι παρόμοια με αυτά των εθνικών νομισμάτων.

image Το σχέδιο που εμφανίζει μουριές σε λουλουδία έγινε από τον Ράιμο Χέινο. Αναπαράγεται στο κέρμα των 2 ευρώ.

image Οι υπερριπτάμενοι της λίμνης δύο κύκνοι είναι έργο του Πέρτι Μακίνεν. Σχεδιάστηκαν με την ευκαιρία της προκήρυξης διαγωνισμού αναμνηστικού μεταλλίου για τα 80 χρόνια της ανεξαρτησίας της Φινλανδίας. Απεικονίζονται στο κέρμα του 1 ευρώ.

image Το λιοντάρι - οικόσημο αναπαράγει ένα σχέδιο του γλύπτη Χάϊκι Χαίβαόχα. Χρησιμοποιείται στα κέρματα του ενός φινλανδικού μάρκου μεταξύ 1964 και 1993. Απεικονίζεται στα κέρματα του 1, 2, 5, 10, 20 και 50 σεντς.

12) ΕΛΛΑΔΑ

Με την Πράξη Διοίκησης 544/10.11.97 συστήθηκε Γνωμοδοτική Επιτροπή Επιλογής Εικαστικών Θεμάτων με την εντολή να προτείνει τα θέματα των εθνικών όψεων του κέρματος ευρώ. Στην Επιτροπή συμμετείχαν ο Διευθυντής του ΙΕΤΑ Αν. Βασιλαδιώτης, ο Προϊστάμενος του Τομέα Εκτυπώσεων του ΙΕΤΑ Αλ. Καρμίρης, ο Προϊστάμενος του Τομέα Κερμάτων του ΙΕΤΑ Κ. Καρκαζής, ο Προϊστάμενος της Μονάδας Καλλιτεχνικών Εργασιών του ΙΕΤΑ Ι. Πιπίνης, ο Διευθυντής Ταμείων της ΤΕ Ελ. Παυλόπουλος, ο εκπρόσωπος του Συλλόγου Υπαλλήλων Τράπεζας Ελλάδος ο Π. Ραγιάς, από το Υπουργείο Οικονομικών η Π. Βερβινιώτη, από το Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος ο Π. Ζουμπουλάκης, από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών ο Ν. Γκιολές, από το Εθνικό Νομισματικό Μουσείο ο Ι. Τουρατσόγλου, από την Ελληνική Νομισματική Εταιρία η Σ. Κρεμμύδη - Σισιλιάνου και η ιστορικός τέχνης Μ. Μιχαηλίδου. Η επιτροπή συζήτησε διεξοδικά τις προτάσεις των μελών και κατέληξε σε ομαδοποιήσεις θεμάτων που τέθηκαν υπό την κρίση της Διοίκησης της ΤΕ και του Υπουργείου των Οικονομικών. Τελικά, την 11/5/2000 ο Διοικητής της ΤΕ υπέγραψε την τελική απόφαση για τις επιλογές που ακολουθούν:

2 ευρώ από την αρχαιότητα (μυθολογία).

Η Ευρώπη επί ταύρου. (Η αρπαγή της Ευρώπης από το Δία μεταμορφωμένο σε ταύρο, από ψηφιδωτό της Σπάρτης).

1 ευρώ. Γλαύκα (Αθηναϊκό τετράδραχμο).

50 σεντς - λεπτά. Ελευθέριος Βενιζέλος (1864 - 1936).

Σπουδαίος πολιτικός της Ελλάδος. Επτά φορές Πρωθυπουργός, υπήρξε πρωτοπόρος κοινωνικός αναμορφωτής και εύστροφος διπλωμάτης. Πρωταγωνιστής των νικηφόρων εθνικών εξορμήσεων (1912 - 1920).

20 σεντς - λεπτά. Ιωάννης Καποδίστριας (1776 - 1831).

Κορυφαίος Έλληνας και Ευρωπαίος πολιτικός και διπλωμάτης, πρώτος ανώτατος άρχων (1830 - 1831) του Ελληνικού κράτους. Ανέλαβε την ηγεσία της Ελληνικής Επανάστασης στην τελευταία φάση της και συνέβαλε στην επικράτησή της. Επιτέλεσε σπουδαίο έργο στους τομείς της εσωτερικής πολιτικής, της παιδείας, της δικαιοσύνης, των δημοσίων έργων, της κοινωνικής πρόνοιας, της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, του εμπορίου και της ναυτιλίας.

10 σεντς - λεπτά. Ρήγας Βελεστινλής - Φεραίος (1757 - 1798).

Πρόδρομος και πρωτεργάτης του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, οραματιστής και κήρυκας της Επανάστασης των υποδούλων, από τους Οθωμανούς, λαών. Κορυφαίος των αποστόλων της Εθνεγερσίας και των μαρτύρων του υπόδουλου Γένους.

5 σεντς - λεπτά. Τάνκερ.

Σύγχρονο εμπορικό πλοίο.

2 σεντς - λεπτά. Δρόμων - Κορβέτα.

Πλοίο της Επανάστασης του 1821.

1 σεντ - λεπτό. Αθηναϊκή τριήρης.

Εξελιγμένος τύπος των χρόνων του Κίμωνα. Ναυτικό Μουσείο.

image